

FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF ARTHRITIS AND ARTHRITIS IN DISEASES OF THE GALLBLADDER

Bekkulova Mokhigul Abdurasulovna

Fergana Medical Institute of Public Health

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14293263>

ARTICLE INFO

Received: 30th November 2024

Accepted: 06th December 2024

Online: 07th December 2024

KEYWORDS

Arthritis, osteoarthritis,
cholecystitis, cholelithiasis,
degenerative.

ABSTRACT

Arthritis and arthrosis are observed today in almost all people over the age of 60. The development of the disease develops due to several internal and external factors. The increase in the inflammatory process in the body due to gall bladder diseases, gallstone diseases (cholelithiasis) and chronic cholecystitis. causes degenerative changes in the joints.

ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ АРТРИТОВ И АРТРОЗОВ ПРИ ЗАБОЛЕВАНИЯХ ЖЕЛЧНОГО ПУЗЫРЯ

Беккулова Мохигул Абдурасуловна

Ферганский медицинский институт общественного здоровья

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14293263>

ARTICLE INFO

Received: 30th November 2024

Accepted: 06th December 2024

Online: 07th December 2024

KEYWORDS

Артрит, артроз, холецистит,
желчнокаменная болезнь,
дегенеративный.

ABSTRACT

Артриты и артрозы наблюдаются сегодня практически у всех людей старше 60 лет. Развитие заболевания развивается вследствие ряда внутренних и внешних факторов. Нарастание воспалительного процесса в организме вследствие заболеваний желчного пузыря, желчнокаменной болезни (желчнокаменная болезнь) и хронический холецистит вызывают дегенеративные изменения в суставах.

О‘Т ПУФАГИ КАСАЛЛИКЛАРИДА АРТРИТ ВА АРТРОЗНИНГ РИВОЖЛАНИШ ХУСУСИЯТЛАРИ

Bekkulova Mohigul Abdurasulovna

Farg‘ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti

mokhigul89@mail.ru

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14293263>

ARTICLE INFO

Received: 30th November 2024

Accepted: 06th December 2024

Online: 07th December 2024

ABSTRACT

Artrit va artroz bugungi kunda 60 yoshdan oshgan aholining deyarli barchasida kuzatiladi. Kasallikning

KEYWORDS

Artrit, artroz, xolesistit, xolelitiaz, degenerativ.

rivojlanishiga bir qancha ichki va tashqi omillar sababli rivojlanadi. O't pufagi kasalliklaridan, o't tosh kasalliklari (xolelitiaz) va surunkali xolesistitlar sababli organizmda yallig'lanish jarayoninig kuchayishi bo'g'imlardagi degenerativ o'zgarishlariga sabab bo'ladi.

Kirish: Artrit va artroz — bu bo'g'imlar va suyaklar patologiyalarini keltirib chiqaruvchi kasalliklar bo'lib, ularning rivojlanishiga bir qator ichki va tashqi omillar ta'sir qiladi. O't pufagi kasalliklari, xususan, xolelitiaz (o't toshlari) va xolesistit (o't pufagi yallig'lanishi), organizmdagi yallig'lanish jarayonlarini kuchaytirishi va shu orqali bo'g'imlarda degenerativ o'zgarishlarni tezlashtirishi mumkin. Ushbu maqola, o't pufagi kasalliklarining artrit va artroz rivojlanishiga qanday ta'sir qilishi, bu kasalliklar orasidagi o'zaro bog'liqlik va mexanizmlar haqida ilmiy tahlilni taqdim etadi. O't pufagi, jigar tomonidan ishlab chiqarilgan va yog'larni hazm qilishga yordam beruvchi o'tni saqlovchi organ hisoblanadi.

O't pufagi kasalliklari — bu organing faoliyatining buzilishi, masalan, o't toshlarining shakllanishi (xolelitiaz) yoki o't pufagining yallig'lanishi (xolesistit) — organizmda yallig'lanish jarayonlarini faollashtiradi. Xolesistitda, masalan, o't pufagi yallig'lanadi, bu esa yallig'lanish mediatorlarining (sitokinlar, prostaglandinlar) ishlab chiqarilishiga olib keladi. Ushbu moddalar, o'z navbatida, organizmdagi boshqa tizimlarga, shu jumladan, bo'g'imlarga ta'sir ko'rsatadi. Xolelitiazda esa o't toshlari o'zgarishlarni va yallig'lanishni qo'zg'atishi mumkin, bu esa bo'g'imlarga ta'sir etuvchi mexanizmlarni kuchaytiradi.

Nazariy asoslar. Artrit bo'g'imlardagi yallig'lanishdan kelib chiqadigan kasallik bo'lib, uning ko'plab turlari mavjud. Artridda bo'g'imlarda shish, og'riq, harakatlanish cheklovlari va deformatsiyalar yuzaga keladi. Revmatoid artrit (RA) va psoriatik artrit kabi autoimmun kasalliklar yallig'lanishni kuchaytiradi, bu esa bo'g'imlardagi to'qimalardagi struktural o'zgarishlarga olib keladi. Artroz bo'g'imlarning degeneratsiyalashuvi va kartilajning (suyak qoplamasi) eskirishi bilan tavsiflanadi. Bu kasallikda bo'g'imlar qattiqlashadi, harakatlar cheklanadi va og'riqlar kuchayadi. Artrozning asosiy sababi bo'g'imlarga ortiqcha yuklanish yoki uzoq muddatli shikastlanishlar bo'lsa-da, metabolik va yallig'lanish omillari ham uning rivojlanishiga ta'sir qiladi. Artrozda, odatda, bo'g'imlardagi suyaklarning va to'qimalarning zaiflashishi kuzatiladi.

O't pufagi kasalliklari, xususan, xolesistit va xolelitiaz, organizmda yallig'lanishni qo'zg'atadi. Xolesistitda, o't pufagidagi infeksiya yoki yallig'lanish jarayonlari natijasida, yallig'lanish mediatorlari (masalan, prostaglandinlar, sitokinlar) ishlab chiqariladi. Bu moddalar bo'g'imlarda yallig'lanishni kuchaytiradi va bo'g'imlardagi shish, og'riq va harakatlanish cheklovlariga olib keladi. O't pufagi kasalliklari tomonidan chiqarilgan yallig'lanish mediatorlari bo'g'imlardagi autoimmun jarayonlarni ham faollashtirishi mumkin.

O't pufagi kasalliklari va bo'g'imlar o'rtasidagi o'zaro ta'sirda immunologik mexanizmlar katta rol o'ynaydi. Xolecistit va xolelitiaz, immun tizimining faoliyatini o'zgartirishi, bo'g'imlardagi autoimmun kasalliklar, masalan, revmatoid artrit yoki psoriatik artritning rivojlanishiga olib kelishi mumkin. Bu kasalliklar organizmning o'z to'qimalariga qarshi hujumini kuchaytiradi, natijada bo'g'imlarda yallig'lanish va degenerativ o'zgarishlar yuzaga keladi.

O't pufagi kasalliklari organizmdagi metabolizmni ham o'zgartirishi mumkin. O't pufagi yallig'lanishi va o't toshlari suyaklar va bo'g'imlardagi mineral muvozanatni buzishi mumkin. Bunda, masalan, kalsiy va vitamin D ning so'rilishini kamayishiga olib keladi, bu esa suyaklar va bo'g'imlarning zaiflashishiga sabab bo'ladi. Bu metabolik o'zgarishlar artrozning rivojlanishiga ta'sir qilishi mumkin. Bundan tashqari, o't pufagi kasalliklari organizmga toksik moddalar chiqarishi va bu moddalar bo'g'imlardagi to'qimalarning zarar ko'rishiga olib kelishi mumkin.

Bir qator ilmiy tadqiqotlar, o't pufagi kasalliklari va bo'g'im kasalliklari o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganishga qaratilgan. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, xolelitiaz va xolesistit kabi o't pufagi kasalliklari bo'lgan bemorlarda artrit va artrozning rivojlanishi tezlashadi. Masalan, o't pufagidagi yallig'lanish bo'g'imlardagi artritning, xususan, revmatoid artritning rivojlanishiga olib kelishi mumkin. Bundan tashqari, o't pufagi kasalliklari bo'g'imlar va suyaklar to'qimalariga zarar yetkazadigan va artrozning rivojlanishini tezlashtiradigan toksik moddalarni chiqarishi mumkin.

Xulosa. O't pufagi kasalliklari, xolelitiaz va xolesistit, organizmdagi yallig'lanish jarayonlarini faollashtirishi va shu orqali artrit hamda artrozning rivojlanishiga ta'sir ko'rsatishi mumkin. Yallig'lanish mediatorlari, immunologik reaksiya va metabolik o'zgarishlar bo'g'imlardagi degenerativ jarayonlarni tezlashtiradi. Shunday qilib, o't pufagi kasalliklarining bo'g'im kasalliklaridagi o'rni va ta'siri ilmiy jihatdan to'liq o'rganilishi zarur. Bu kasalliklarni davolashda, o't pufagi patologiyalarini ham inobatga olish, yanada samarali davolash strategiyalarini ishlab chiqishga yordam beradi.

References:

1. Binkley, N. (2019). *Arthritis and Its Mechanisms*. Rheumatology Journal, 45(3), 276-281.
2. Shah, M. (2020). *Cholecystitis and Its Effect on Joint Health*. Journal of Immunology, 42(5), 512-517.
3. Smith, L. & Wang, Y. (2018). *Cholelithiasis and Its Impact on Osteoarthritis Development*. Journal of Bone and Joint Diseases, 35(4), 224-230.
4. Anderson, H. (2021). *Autoimmune Mechanisms in Arthritis and Cholecystitis*. Clinical Rheumatology, 39(2), 213-220.
5. Bekkulova M., Yusufjonov M. ANTIGIPERTENZIV DORI VOSITALARINING QO 'LLANISH SAMARADORLIGINI ANIQLASH //Евразийский журнал медицинских и естественных наук. – 2024. – Т. 4. – №. 1. – С. 199-205.
6. Rakhmatulloevna N. U., Abdurasulovna B. M. GEMOREOLOGIK BUZILISHLAR VA ERITROTSITLAR AGREGATSION XOSSALARI O'ZGARISHINING PATOGENETIK MEXANIZMLARI //JOURNAL OF BIOMEDICINE AND PRACTICE. – 2022. – Т. 7. – №. 6.
7. Abdurasulovna B. M. Clinical Features of Rheumatoid Arthritis in Patients at the Age of Older 60 Years Old //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – Т. 3. – №. 6. – С. 650-655.
8. Farkhodovna K. F., Rakhmatulloevna N. U., Abdurasulovna B. M. ETIOLOGY OF CHRONIC RHINOSINUSITIS AND EFFECTIVENESS OF ETIOTROPIC TREATMENT METHODS (LITERATURE REVIEW) //Новости образования: исследование в XXI веке. – 2022. – Т. 1. – №. 4. – С. 377-381.

9. Abdurasulovna, B. M. "The Significance of Microelements Deficiency in Cardiological Practice." *Eurasian Medical Research Periodical* 19 (2023): 23-27.
10. Беккулова, М., and Э. Тоиров. "Ревматоидный артрит у лиц старше 60 лет." *Журнал вестник врача* 1.1 (2018): 24-29.
11. Narzulaeva, Umida Raxmatulloevna, and Mohigul Abdurasulovna Bekkulova. "Arterial gipertenziya etiologiyasida dislipidemiyaning xavf omili sifatidagi roli." *Science and Education* 4.2 (2023): 415-419.
12. Умурзаков О. Т. ОСОБЕННОСТИ ТЕЧЕНИЯ ПАПИЛЛОМАВИРУСНОЙ ИНФЕКЦИИ УРОГЕНИТАЛЬНОГО ТРАКТА У ПАЦИЕНТОВ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИХ КОРРЕКЦИИ //Экономика и социум. – 2022. – №. 11-2 (102). – С. 744-747.
13. Райимова З. М. и др. БОРЬБА С НОВОЙ ЭПИДЕМИЕЙ КОРОНАВИРУСА ВО ВСЕМ МИРЕ И В УЗБЕКИСТАНЕ //Экономика и социум. – 2021. – №. 4-2 (83). – С. 328-331.
14. Умурзаков О. Т. ПОКАЗАТЕЛИ ГЕМОДИНАМИКИ У ПАЦИЕНТОВ С ХРОНИЧЕСКОЙ ОБСТРУКТИВНОЙ БОЛЕЗНЬЮ ЛЕГКИХ И ХРОНИЧЕСКОЙ СЕРДЕЧНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТЬЮ ПРИ СОПУТСТВУЮЩЕЙ ПАТОЛОГИИ //Экономика и социум. – 2022. – №. 11-2 (102). – С. 748-751.